

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-342 /2695

Ankara

22/6 /1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :
Liste

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Amay959
Esas Kom.	Adalet
Tarih	29.6.1999 1/410
K. Md.	K.D.Bşk. H3
BAŞKAN	Mebulur

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

87

Sayı : B.02.0.KKG/

101-1240

/3877

Ankara

9/9/1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/9/1997 tarihinde kararlaştırılan "Hakimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Anayasa
Esas Kom.	Adalet
Tarih	13.10.1997 1/656
K. Md.	K.D. Bek. 93. 02
BAŞKAN	

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

88

GENEL GEREKÇE) 88

21 Mart 1995 tarihli ve 22234 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9.3.1995 kabul tarihli ve 4087 sayılı "Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun"la avukatlık mesleğinden hâkimlik mesleğine geçişle ilgili hükümlerde değişiklik yapılmış, geçici maddelerle de bazı hükümler getirilmiştir.

Bu cümleden olarak;

- Mesleklerinde en az beş yıldan beri fiilen çalışmakta olup bilimsel güç ve ahlâki metanetleriyle tanınmış bulunan avukatların, avukatlıkta geçen sürelerinin üçte ikisi meslekte geçmiş gibi sayılarak hâkimlik mesleğine kabul edileceklerine dair kural değiştirilerek, beş yıl koşulu üç yıla indirilmiş, yeterlik sınavı getirilmiş, evvelce Kanunda yer almamış olmasına karşın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ilke kararıyla getirilen mesleğe geçişte aranan (35) yaş sınırı (40) yaşa çıkarılmış, avukatlıkta geçen sürenin tamamının fiilen meslekte geçmiş gibi sayılarak birinci sınıfa ayrılma ve hertürlü yükselmede değerlendirilmesi esası kabul edilmiştir;

- Geçici maddelerle de Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bir yıl içerisinde başvuruda bulunmak koşuluyla ellibeş yaşını bitirmemiş avukatlardan hâkimlik mesleğine geçebilme ve iki kez, meslekten ayrılanlara tekrar mesleğe kabul edilebilme olanağı tanınmıştır.

4087 sayılı Kanunla değiştirilen Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci ve üçüncü fıkraları, 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrası ve bir kısım geçici maddeleri Anayasa Mahkemesinin 14/12/1995 tarihli ve E.1995/19, K.1995/64 sayılı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle, avukatlık mesleğinden hâkimlik mesleğine geçiş hükümlerinde kanun boşluğu meydana gelmiş ve avukatlıktan hakimliğe geçiş olanağı kalmamıştır.

Bu Tasarıyla, Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçeleri doğrultusunda Hâkimler ve Savcılar Kanununda husule gelen boşluk giderilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası, Anayasa Mahkemesinin genel gerekçede değinilen iptal kararındaki düşünceler doğrultusunda yeniden düzenlenmekte, hâkim adaylığına atanmada serbest avukatlık yapmış olanların avukatlıkta geçen sürelerinin üçte ikisinin değerlendirilmesi esası getirilmektedir.

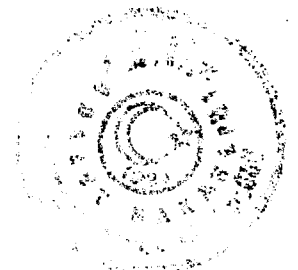
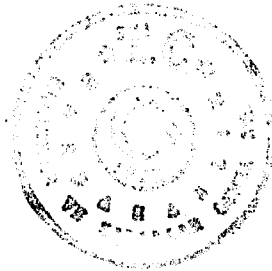
Madde 2- Maddeyle, avukatlıktan hâkimlik mesleğine geçişte aranan en az üç yıl fiilen meslekte çalışma koşulu beş yıla çıkarılmakta, yeterlik sınavını başarmış olmak koşulu kaldırılarak 4087 sayılı Kanunla tadil edilmeden önce aranan "bilimsel güç ve ahlâki metanetleriyle tanınmış olmak" koşulu getirilmekte, kırk yaş sınırı mesleğe kabul kararı verildiği tarihte otuzbeş yaş sınırına indirilmekte, avukatlıkta geçen sürelerin evvelce olduğu gibi üçte ikisinin meslekte geçmiş gibi sayılarak girilebilecek sınıf ve derecelerine buna göre belirlenerek atamaların yapılması esası benimsenmektedir. Hâkimlik mesleğine geçenlerin meslekte yükselip aşama kaydedebilmeleri ve daha uzun süre bu meslekte çalışarak yararlı olabilmelerini sağlamak üzere, mesleğe giriş tarihinden yaş haddinden emekliğe ayrılma tarihine kadar geçecek zaman diliminin artırılması gerektiğinden kırk yaş sınırı otuz beş yaşa indirilmiştir.

Madde 3- Bu maddeyle, 2 nci maddede yapılan ve avukatlıkta geçen sürelerin üçte ikisinin hâkimlik ve savcılıkta geçmiş sayılması esasına koşul değişikliği getirilmektedir.

Madde 4- Maddeyle, hâkim ve savcı adaylığına atanacaklar ile hâkimlik ve savcılık mesleğine kabul edilecekler ile bu sınıf dışında kalan idari ve adli yargıda çalıştırılacak tüm personel hakkında 26/10/1994 tarihli ve 4045 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılması hükmü getirilmektedir.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

**HAKİMLER VE SAVCILAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

92

ADDE

Madde 1- 24.2.1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesinin 14.12.1995 tarihli ve E.1995/19, K.1995/64 sayılı kararıyla iptal edilen ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Yukarıdaki maddede belirtilen niteliklere sahip olup, yazılı yarışma sınavı ile mülakatta başarı gösterenler, başarı derecelerine göre sıraya konularak Adalet Bakanlığınca önceden belirlenen ihtiyaç sayısına, daha önce başka görevlerde kadro, maaş ve derece yönünden iktisap etmiş oldukları haklar nazara alınmak suretiyle lisans, lisansüstü (master) ve doktora öğrenim durumlarına göre Devlet memuriyetine giriş derece ve kademesiyle veya bu derecelerden aşağı olmamak şartıyla müktesep olarak almış oldukları derece ve kademeyle adaylığa atanırlar. Bu atamada, daha önce serbest avukatlık yapmış olanların avukatlıkta geçen sürelerinin üçte ikisi de değerlendirilir. Bu sıraya göre ihtiyaç sayısınca atananların dışında kalanlar bir hak iddia edemezler."

ADDE

Madde 2- 2802 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesinin 14.12.1995 tarihli ve E.1995/19, K.1995/64 sayılı kararıyla bazı hükümleri iptal edilen 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 39- Hukuk fakültelerinde maddi hukuk ve usul hukuku dallarında hukuk dersi veren profesörler ve doçentler, almakta oldukları kadro aylıklarının karşılığı sınıf ve derecedeki adli yargı hakim ve savcılıklarına; hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, idari ilimler fakültelerinde idare, maliye ve ekonomi dallarında ders veren profesörler ve doçentler, almakta oldukları kadro aylıklarının karşılığı sınıf ve derecedeki idari yargı hakim ve savcılıklarına atanabilirler.

Mesleklerinde en az beş yıldan beri fiilen çalışmakta olup bilimsel güç ve ahlaki metanetleriyle tanınmış bulunan avukatlar, mesleğe kabul edildikleri tarihte otuzbeş yaşını geçmemiş olmak koşuluyla, avukatlıkta geçen sürelerinin üçte ikisi meslekte geçmiş gibi sayılarak ve görevin gerektirdiği kanuni şartlar göz önünde bulundurularak girebilecekleri sınıf ve derecedeki adli ve idari yargı hakimlik ve savcılıklarına atanabilirler.

İkinci fıkradaki avukatlardan Türk hukuk fakültelerinde veya yabancı bir hukuk fakültesinde doktora diploma ve unvanını almış olanlar atanabilecekleri derece ve kademeye bir derece, meslekle ilgili lisansüstü (master) öğrenimi yapmış olanlar ise atanabilecekleri derece ve kademeye bir kademe eklenmek suretiyle atanırlar.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı şartları taşıyan isteklilerin mesleğe alınıp alınmayacakları ve alınmaları halinde girebilecekleri sınıf ve dereceler Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belli edilir."

ADDE

Madde 3- 2802 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin Anayasa Mahkemesinin 14.12.1995 tarihli ve E.1995/19, K.1995/64 sayılı kararıyla iptal edilen ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Ancak, bu şekilde atanacakların meslekten ayrıldıktan sonra doçentlik veya profesörlükte geçirdikleri sürelerin tamamı; avukatların ise fiilen avukatlıkta geçirdikleri sürenin üçte ikisi, hakimlik ve savcılıkta geçmiş sayılmak suretiyle girebilecekleri sınıf ve derecelerin tesbitinde değerlendirilir."

ADDE

Madde 4- 2802 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Ek Madde 1- H kim ve savcı adaylığına atanacaklar ile hâkimlik ve savcılık mesleğıne kabul edilecekler ve hâkim ve savcı sınıfı dışında kalan adli ve idari yargıda çalıştırılacak tüm personel hakkında 26/10/1994 tarihli ve 4045 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.

AODE

Madde 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

AODE

Madde 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
MESUT YILMAZ
 BAŞBAKAN

<i>B. ECEVİT</i> B. ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>R. SAHİN</i> R. SAHİN Milli Sav. Bak. ve Başb. Yrd. V.	<i>G. ANER</i> G. ANER Devlet Bakanı	<i>H. ÖZKAN</i> H. ÖZKAN Devlet Bakanı
<i>Y. SEÇKİNER</i> Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	<i>SAYGIN</i> SAYGIN Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. H. S. TÜRK</i> Prof. Dr. H. S. TÜRK Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. YILDIRIM</i> Prof. Dr. S. YILDIRIM Devlet Bakanı
<i>SERDAROĞLU</i> SERDAROĞLU Devlet Bakanı	<i>M. GÜRDERE</i> M. GÜRDERE Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. GÜREL</i> Prof. Dr. S. GÜREL Devlet Bakanı V.	<i>Prof. Dr. A. ANDİCAN</i> Prof. Dr. A. ANDİCAN Devlet Bakanı
<i>Dr. T. ÇELEBİ</i> Dr. T. ÇELEBİ Devlet Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>R. SAHİN</i> R. SAHİN Devlet Bakanı	<i>B. KARA</i> B. KARA Devlet Bakanı
<i>C. KAVAK</i> C. KAVAK Devlet Bakanı	<i>E. AŞIK</i> E. AŞIK Devlet Bakanı	<i>R. K. YÜCELEN</i> R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	<i>H. GEMİCİ</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı
<i>M. BATALLI</i> M. BATALLI Devlet Bakanı	<i>O. SONGURLU</i> O. SONGURLU Adalet Bakanı	<i>M. BAŞEŞGİOĞLU</i> M. BAŞEŞGİOĞLU İçişleri Bakanı	<i>Y. M. SAGAR</i> Y. M. SAGAR Dışişleri Bakanı V.
<i>Z. TEMİZEL</i> Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	<i>H. ULUGBAY</i> H. ULUGBAY Milli Eğitim Bakanı	<i>X. TOPÇU</i> X. TOPÇU Bayındırlık ve İskan Bakanı	<i>H. I. ÖZSOY</i> H. I. ÖZSOY Sağlık Bakanı
<i>M. DATALI</i> M. DATALI Ulaştırma Bakanı V.	<i>M. TAŞAR</i> M. TAŞAR Tarım ve Köylüleri Bakanı	<i>Prof. Dr. N. CAĞAN</i> Prof. Dr. N. CAĞAN Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	<i>Y. ERZ</i> Y. ERZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>M. C. ERSÜMER</i> M. C. ERSÜMER Enerji ve Tabii Kayn. Bakanı	<i>I. TALAY</i> I. TALAY Kültür Bakanı	<i>I. GÜRDAL</i> I. GÜRDAL Turizm Bakanı	<i>E. TARANOĞLU</i> E. TARANOĞLU Orman Bakanı
<i>Dr. I. SAKIT</i> Dr. I. SAKIT Cemiyet Bakanı			